

HÜSEYİN ATLANSOY'UN *İNTİHAR İLACI* KİTABINDAKİ DİLSEL SAPMALAR

Linguistic Deviations in Hüseyin Atlansoy's Book on İntihar İlacı

Zerrin GÜNEY

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Yeni Türk Edebiyatı ABD, Ankara, Türkiye, ze_erin@hotmail.com

Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş/Received:
25.04.2022

Kabul/Accepted:
21.06.2022

Sayfa/ Page:
186-203

Öz

Şiirdeki sözcükler bilinen anlam ve biçim düzeylerinin dışında kullanılmaktadır. Bu durum, sözcüklerin çağrışım alanlarını değiştirmekte ve anlam düzeylerini genişletmektedir. Farklı bir ifade tarzına ve anlatıma ulaşmak isteyen şairler, çeşitli yollara başvurarak anlamla birlikte biçimsel yeniliğe de yönelmektedir. Özellikle son dönem şairlerinin yeni ve kapalı bir ifadeye ulaşma düşüncesini karşılamak amacıyla yapılan dilsel sapmalar, anlamı yüzeyden derine taşımaktadır. Bu amaçla, dilin kullanımındaki geleneksel yapının dışına çıkarak dilsel sapmaları meydana getirmektedirler. Değiş bilimin önemli inceleme alanlarından biri olan dilsel sapmalar yazım, ses, biçim, söz dizimi ve anlam bakımından farkındalık içinde yapılan yeni sözcük ve biçim oluşturmaya yönelik kullanımlardır. Bu çalışmada konuya temel oluşturmak için öncelikle dil sapmaları hakkında kısa kuramsal bilgiler verilmiş, ardından 1980 sonrasında önemli şairlerinden Hüseyin Atlansoy'un *İntihar İlacı* (2014) adlı ilk şiir kitabındaki sapmalar tespit edilmiştir. Kitaptaki şiirlerde sapmalara yoğun olarak rastlanması bilinen dil bilgisi, yazım ve noktalama kurallarının dışına çıktığını, bazı sözcüklerin yeni bir anlama ve biçime kavuşturulduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiir, Dilsel Sapmalar, 1980 Sonrası, Hüseyin Atlansoy, *İntihar İlacı*

Abstract

The words in the poem are used outside of the known meaning and form levels. This situation changes the connotation fields of words and expands their meaning levels. Poets, who want to reach a different expression style and expression, resort to various ways and turn to formal innovation as well as meaning. Linguistic deviations, especially in order to meet the idea of reaching a new and closed expression of the poets of the last period, carry the meaning from the surface to the deep. For this purpose, they create linguistic deviations by going beyond the traditional structure in the use of language. Linguistic deviations, which is one of the important research areas of the science of idiom, are the uses for creating new words and forms with awareness in terms of spelling, sound, form, syntax and meaning. In this study, firstly, brief theoretical information about language deviations was given to form a basis for the subject, and then the deviations in the first poetry book of Hüseyin Atlansoy, one of the important poets of the post-1980 period, called *İntihar İlacı* (2014) were determined. It shows that the grammar, spelling and punctuation rules, which are known to be frequently encountered deviations in the poems in the book, have been violated and that some words have been given a new meaning and form.

Keywords: Poetry, Linguistic Deviations, Post 1980, Hüseyin Atlansoy, *İntihar İlacı*

Atıf/Citation: Güney, Z. (2022). Hüseyin Atlansoy'un *İntihar İlacı* kitabındaki dilsel sapmalar, *International Journal of Filologia* ISSN: 2667-7318 5(7), 186-203.

Bu makale Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı (Yeni Türk Edebiyatı) Ana Bilim Dalında Prof. Dr. Nurullah ÇETİN danışmanlığında yürütülmekte olan "Hüseyin Atlansoy'un Hayatı, Sanatı ve Eserleri" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

Giriş

Şiir, yapısal olarak diğer edebî türlerden farklı niteliklere sahiptir. Şiirin oluşum sürecinde şairlerin üslubu dil, sözcük ve ifade seçimlerine dayanmaktadır. Kendine özgü kuralları ile var olan şiir, özel bir söylem aracı olarak kullanılmaktadır. Bu yüzden şiirde kullanılan dil, kullanıcının amacı doğrultusunda özel bir yapı ile karşımıza çıkmaktadır. Kimi zaman, dili kullananla onu anlamlandıran arasında ortaya çıkan farklılaşmanın altında da bu özel yapı rol oynamaktadır. Şiirin söz ve söz grupları, düşüncenin alt yapısı ile ilgili olduğu gibi kimi zaman da özel bir kurgunun aracı olmaktadır. Şiirdeki bu özel yapının çözümlenmesiyle şiirin bütünü anlamak daha kolay hâle gelmektedir (Aytaş, 2011, s. 37). Türk edebiyatında özellikle 1970'li yıllardan itibaren şiir incelemesinde dil bilimsel yöntemlere yer verilmiş, şiir dili tüm ayrıntısıyla çözümlenmeye başlanmıştır. Böylece günlük konuşma dilinden farklı bir yapıya sahip olan şiir dilinin geleneksel dil kurallarının dışına çıkan ve sınırlarını zorlayan kullanımları belirlenmek istenmiştir.

Duygu ve düşünceleri ifade etmek için günlük hayatta kullandığımız dildeki sözcükler ve söz kalıpları çoğu zaman yeterli gelmez. Ancak bunları dille ifade etmek için doğal dil göstergeleri dışında başka bir araç da yoktur. Doğal dili şiire özgü bir dil hâline getirmek için dil göstergelerine yeni anlam, ses ve söyleyiş değerleri yüklemeye ihtiyaç duyulur. Bu yeni değerlerin kuralı ve sözlüğü yok denilebilir. Bu bakımdan yeni ifadelerin anlam düzeyi ortaya çıktığı döneme, kişiye, ruh hâline, hareket noktası olarak kullanılan dilin ses ve kültür birikimine, diğer diller ve kültürlerle ilişkisine göre oluşur ve şekil kazanır. Böylece dil göstergelerine bir yandan yeni anlam ve değerler yüklenirken bir yandan da ses ve söyleyiş bakımından yeni değerler kazandırılır (Aktaş, 2011, s. 33).

Şiir dili, alışılmış günlük dilin kuralları yıkılarak ve sınırları zorlanarak şairlerce kendilerine özgü yeni bir ifade biçimiyle oluşturulmaktadır. Özgün bir dilin oluşturulmasında çıkış noktası öncelikle sözcüklerdir. Sözcükler üzerinde meydana getirilen çeşitli biçimsel ve anlamsal değişiklikler, şairlerin üslup bakımından birbirlerinden ayrılmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda şiir dilini oluşturan, zenginleştiren, farklılaştıran ve sıradan dil kurallarının yıkılmasını sağlayan unsurların başında *dilsel sapmalar* gelmektedir.

Sapma, “bazı kelimelerin kurallara göre almaları gereken biçimlerden uzaklaşması durumu” (Türkçe Sözlük, 2005, s. 1701) olarak ifade edilebilir. Sözcük, ifade ya da cümle yapılarında bilinen kurallara ve alışılmış yapıya aykırı olarak bazı değişiklikler, bozmalar, türetmeler ve uydurmalar yapmak genel olarak kuralları sabit dile aykırı sapmalar olarak değerlendirilir (Çetin, 2004, s. 166). Bu bakımdan dilin kalıplaşmış genel yapısının dışına çıkan sanatsal kullanımlar sapma olarak ifade edilebilir. Çeşitli yöntemlerle meydana getirilen bu sapmalar, şiir incelemelerinde şairin dilini ve üslubunu ortaya koyması nedeniyle başvurulan bir unsur olarak görülmektedir. Özellikle son dönem şairlerinin yeni ve kapalı bir ifadeye ulaşma düşüncesini karşılamak amacıyla yapılan sapmalar, anlamı yüzeyden derine taşımaktadır. Şiirdeki sapmalar dildeki kuralların kısmen yıkılmasını, daha önce görülmemiş sözcüklere yer verilmesini, yeni anlatım biçimlerine ulaşılmasını, belirli anlam kalıplarına sahip olan sözcüklerin farklı bağlamlar içerisinde kullanılmasını sağlamaktadır.

Şiir dili, sıradan konuşma dilinden farklı özelliklere ve kullanım şekillerine sahip bir “üstdil”dir. Bu dilin kendine ait, onu diğerlerinden farklı kılan yönleri sistematik bir biçimde incelendiği zaman büyük ölçüde sapmalarla oluşturulduğu ve sapma örnekleri içerdiği görülmektedir. Sapmaların yazım yanlışlığı ya da anlatım bozukluğu gibi görülmesi doğru değildir. Çağdaş dil bilimsel çalışmaların da gösterdiği gibi sapmalar özgün dil kullanımının birer göstergesidir. Bununla birlikte her dilsel deformasyon ya da dil oyununun sanatsal nitelikte estetik bir değer taşımayacağı da unutulmamalıdır (Kul, 2008, s. 388).

Genel olarak şiirin doğasına uygun bir kullanım olan sapmalar bazen biçim bazen de anlam üzerinde görülebilmektedir. Bununla birlikte aynı anda hem biçim hem anlam üzerinde görüldüğü de olur. Bu anlamda sapmalar sözcüklerin ses ve biçim bakımından değiştirilmesi, daha önce rastlanmayan yeni sözcüklerin türetilmesi, geleneksel yapıdaki söz diziminin bozulması, sözcüklere yeni anlamlar yüklenmesi, alışılmamış bağdaştırmaların, imgelerin ve çağrışımların kullanılması, ölçünlü dilin dışına çıkılması gibi farklı ve aykırı kullanımlar olarak ifade edilebilir.

Bu çalışmada 1980 sonrası şairlerinden Hüseyin Atlansoy'un (doğ. 1962) ilk kitabı *İntihar İlacı*'ndaki şiirlerinde görülen sapmalar tespit edilmiştir. Birden fazla şiir kitabı olmakla birlikte tüm kitaplarındaki sapmaları tespit etmek bu çalışmanın sınırlarını aşacaktır. Bu bakımdan onun hem ilk eseri olması hem de diğer kitaplarından daha fazla sapma içermesi nedeniyle *İntihar İlacı*'ndaki şiirlerinin incelenmesi uygun görülmüştür. İlk şiir kitabı üzerinden de olsa yapılacak olan dilsel sapma incelemesinin Hüseyin Atlansoy'un o dönemki üslubu, dili kullanma becerisi ve anlatım tarzı hakkında fikir vermesi bakımından edebî literatüre kaynak oluşturacağı düşünülmektedir.

1. DİLSEL SAPMALAR (Linguistic Deviations)

Şiir dilini oluşturan, zenginleştiren ve sıradan dil kurallarının yıkılmasını sağlayan dilsel sapmalar dil bilimciler tarafından çeşitli biçimlerde sınıflandırılmıştır. Bu dil bilimcilerden Levin, “*iç sapmalar ve dış sapmalar*” olmak üzere sapmaları iki türde toplamıştır. Leech sapmaları “*sesbilimsel, sözcüksel, dilbilgisel, anlamsal, yazımsal, lehçe, kesim ve tarihsel devreler*” şeklinde ayırmıştır (Özünü, 1997, s. 131-132). Bu iki dil bilimciden yararlanan Ünsal Özünü ise dil sapmalarını “*yazımsal, sesbilimsel, sözcüksel, dilbilgisel, anlamsal, lehçesel, kesimsel ve tarihsel dönem sapmaları*” şeklinde sınıflandırmıştır (1997, s. 132-145). Doğan Aksan, sapma türlerini “*sözcüksel, biçimbilimsel, anlambilimsel, sessel ve öteki sapmalar*” biçiminde ifade etmiştir (2013, s. 165-182). Osman Toklu sapmaları “*alışılmamış bağdaşturmalar, sözcüksel, sözdizimsel ve sessel sapmalar*” olarak belirtmiştir (2003, s. 19-43).

Tüm bu tasniflerden yola çıkılarak Hüseyin Atlansoy'un *İntihar İlacı*'ndaki şiirlerinde yer alan dil sapmaları onun şiir özellikleri de göz önünde bulundurularak *yazım sapmaları, ses sapmaları, sözcük sapmaları, biçim birim sapmaları, söz dizim sapmaları ve anlam sapmaları* olarak altı başlıkta incelenmiştir. Söz konusu şiirlerde tespit edilen sapmalar sayıca fazla olduğu için çalışmanın sınırlarını aşmamak düşüncesiyle tablolar üzerinde sadece ilgili yerler verilerek gösterilmiştir.

1.1. Yazım Sapmaları (Graphological Deviations)

Sözcüklerin geleneksel yazım kurallarından başka şekillerde yazılması ile oluşan sapmalardır. Belirli kurallarla bir kalıba sokulan yazım biçimleri, şiir dilinde alışılmışın dışında ve bilinen yapısından farklı kullanılarak yazımsal sapma meydana getirmektedir. Bu bakımdan bir şair, şiirlerinin çoğunda benzer yazım sapmalarına yer veriyorsa bu tutum onun bilinçli bir yönelim içinde olduğunu göstermektedir. Bu tarz bir kullanımın ifade edilmek istenen duygu durumunu desteklemesi amacıyla yapıldığı söylenebilir. Geleneksel yapıdaki kurallara karşı bir duruş sergilenmesi de söz konusu olabilir. Şair, kendince sıradanlaştırdığı veya önemseydiği durumları vurgulayabilir ya da geri planda tutabilir. Bu yazımsal tercihler tamamen şairin özgün ifadesi olarak kabul edilmekte ve onu diğer şairlerden farklı kılmaktadır.

Nurullah Çetin, yazımsal sapmalar arasında özel isimlerin küçük harfle başlatılması, küçük harfle başlaması gereken sözcüklerin büyük harfle başlatılması, bazı sözcüklerin tamamen büyük harfle yazılması, bazı mısraların tamamen büyük harfle yazılması, sözcüklerin bölünerek hecelerinden ayrı ayrı mısralar oluşturulması, yabancı sözcüklerin yanlış yazılması, mısralar arasında uzun bir boşluk bırakılması, bazı sözcüklerin koyu yazılması, harflerin ayrılması ve deyimlerdeki sayıların rakamla gösterilmesi gibi durumlara rastlandığını ifade etmektedir (2004, s. 168-170). Bunların yanı sıra dizelerin küçük harfle başlatılması, birleşik ya da ayrı yazılması gereken sözcüklerin tam tersi yazılması, kesme işaretinin doğru ve yerinde kullanılmaması, noktalama işaretlerinin eksik ya da gereksiz kullanılması da yazımsal sapmaya dâhil edilebilir. Söz konusu bu yazımsal sapmaların çoğunu Hüseyin Atlansoy'un *İntihar İlacı*'ndaki şiirlerinde görmek mümkündür.

1.1.1. Büyük ve Küçük Harf Sapmaları

1.1.1.1. Dize Başında Küçük Harf Kullanımı

Şiir düzeninin en geleneksel özelliği, her dizenin büyük harfle başlayarak bir dış sapma özelliği göstermesidir. Aslında biçim açısından şiiri düzyazıdan ayıran en önemli özellik, her dize başının büyük harfle yazılması olmuştur. Şiirin bu geleneksel özelliğinin dışındaki kullanımlar şiirdeki yazımsal dış sapmalardır (Özünü, 1997, s. 132). Bu anlamda bir şiirin bütün dizelerine geleneksel kullanımın dışında küçük harfle başlanabilir ya da karışık olarak istenilen dizelerde büyük ya da küçük harf kullanımı tercih edilebilir. Bu tutum şairin anlatımını ya da vermek istediği duyguyu destekleyen biçimsel bir yapı olarak görülebilir.

İntihar İlacı'ndaki şiirlerin sırasıyla dize başlarında büyük ve küçük harf kullanımına yönelik durumu aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Şiir Adı	Toplam Dize Sayısı	Büyük Harfle Başlayan Dize Sayısı	Küçük Harfle Başlayan Dize Sayısı
'Batıda Kan Var'	21	16	5
İlmühaber	9	9	-
Metropol İnsanları	17	7	10
Metropol-İten Şarkı	44	30	14
Yolculuk	23	22	1
Rutubet	60	7	53
Yağmurlu Prenses	18	6	12
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	37	5	32
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	36	3	33
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	31	5	26
İntihar İlacı	90	13	77
Çirkin Gece Kuşu	55	1	54
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	49	6	43

Tablo 1: Dize Başında Büyük ve Küçük Harf Kullanımı

İntihar İlacı kitabındaki 13 şiirde toplam 490 dize vardır. Bu dizelerin 130'u büyük harfle, 360 dizesi yazımsal sapma yapılarak küçük harfle başlatılmıştır. Dize başı büyük-küçük harf kullanımı bakımından sapmanın görülmediği tek şiir *İlmühaber* adlı şiirdir. Bu şiirin tüm dizeleri alışılmış dize düzenine uygun olarak büyük harfle başlatılmıştır. *Yolculuk* adlı şiirde bir dize hariç tüm dizeler büyük harfle başlatılmıştır. Bunun aksine *Çirkin Gece Kuşu* adlı şiirde bir dize hariç tüm dizeler küçük harfle başlatılmıştır. Şiirler arasında bütün dizeleri küçük harfle başlatılan şiir ise bulunmamaktadır.

Kitaptaki şiirlerden '*Batıda Kan Var*', *İlmühaber*, *Metropol İnsanları*, *Metropol-İten Şarkı* ve *Yolculuk* adlı şiirlerde alışılmış düzene uygun bir şekilde dizelerin çoğu büyük harfle başlatılırken *Rutubet*, *Yağmurlu Prenses*, *Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut*, *Kedi Tırnağında Nar Çiçeği*, *Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın*, *İntihar İlacı*, *Çirkin Gece Kuşu* ve *Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim* adlı şiirlerde ise dizeler çoğunlukla küçük harfle başlatılmıştır. Bu kapsamda kitaptaki şiirlerin dize başlarında büyük-küçük harf kullanımının neredeyse tamamen karışık bir düzene sahip

olduğunu, küçük harfle başlayan dize sayısının daha fazla bulunduğunu, geleneksel yapıya uygun kullanımın dışına çıkılarak yazımsal sapmanın görüldüğünü söylemek mümkündür.

1.1.1.2. Özel İsimlerin Küçük Harfle Başlatılması

Türkçede yazım kuralı gereği özel isimler büyük harfle başlatılmalıdır. Bu kuralın dışındaki kullanımlar yazım sapması olarak kabul edilmektedir. Özellikle son dönem şiiirlerinde sıkça görülen bu sapma şairin duygu dünyası, ifade ettiği durumlara yaklaşımı ve bazı konulardaki tavrı hakkında bilgi vermesi bakımından dikkate değerdir.

İntihar İlacı kitabındaki şiiirlerde bu sapmaya sıklıkla rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda küçük harfle başlatılan bu özel isimler gösterilmiştir:

Şiir Adı	Küçük Harfle Başlatılan Özel İsimler	Sayfa Sayısı
Metropol-İten Şarkı	don juanlara	18
Rutubet	buharalı	25
	kızılderilileri	27
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	fransız, italyan	29
	amerikan, italyanlar	31
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	tatar	32
	evliya çelebi, kıızılderilinin, ispanyol	33
	endülüs, türklerin	
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	hintlilerin, ingiliz, mısır, kızıl denize, yusuf	36
	hintli	38
İntihar İlacı	aksaray, beyoğlu, üsküdar, istanbula, venedik	40
	venüs	41
	üsküdar'a, istanbul, konstantin, hintli	42
	kadıköy	44
	rembrandt	47
Çirkin Gece Kuşu	isabel, mohikan	48
	şengül, ömer	49
	kadıköyden, istanbul	52
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	galata köprüsü, yediler parkında	54

Tablo 2: Küçük Harfle Başlatılan Özel İsimler

Bu yazımsal sapma, bazı sözcüklerin özel isim olma yönlerinin arka planda bırakılarak sıradanlaştırılması veya daha önemli bir başka yönünün öncelikli tutulması amacıyla yapıldığını düşündürebilir. Her iki durumda da sözcüğün vurgulanması ve ön plana çıkarılması esastır.

1.1.1.3. Bazı Sözcüklerin Tamamen Büyük Yazılması

Şiir dilinde bazı sözcükler tamamen büyük yazılarak sapma oluşturulmaktadır. *İntihar İlacı* kitabındaki sadece bir şiiirde bu sapmaya rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda tamamen büyük harfle yazılan bu sözcük gösterilmiştir:

Şiir Adı	Tamamen Büyük Yazılan Sözcük	Sayfa Sayısı
İntihar İlacı	(...) ölümü balıklara benzeten yüzme bilmeyen ÇOCUKLARDIR. Onlar tombul kar çiğnemekten yorgun	40

Tablo 3: Tamamen Büyük Harfle Yazılan Sözcük

Şiirdeki bu sapmanın, tüm şiir boyunca önemli görülen bir ifadeye özellikle dikkat çekmek amacıyla yapıldığı söylenebilir. Çocuk masumiyetinin ön planda tutularak bu durumun yüceltilmesi ve ifadenin güçlendirilmesi düşüncesi söz konusudur. *İntihar İlacı* şiiirinin geneline hâkim olan ölüm vurgusunun hissettirdiği duygunun tam karşısına çocuk saflığının ve henüz kötülüğü tecrübe etmekten uzak masum çocuk bakışının çıkarılması, şairin bilinçli bir tercihi olarak görülebilir. Bu bakımdan tamamen büyük harflerle yazılan bu ifade, şiirin anlamını bulması noktasında dikkate değerdir.

1.1.1.4. Dizenin Tamamen Büyük Yazılması

Şiirde bazı dizelerin tamamen büyük yazılması sapma oluşturmaktadır. *İntihar İlacı* kitabındaki bazı şiirlerde bu sapmaya rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda tamamen büyük harfle yazılan bu dizeler gösterilmiştir:

Şiir Adı	Tamamen Büyük Yazılan Dizeler	Sayfa Sayısı
Metropol-İten Şarkı	KADIN ERKEK ve ERGEN	19
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	GÖKYÜZÜNÜ KUŞLARLA TAMAMLAYAN KIZ	35
	YÜZÜNÜ KUŞLARA BAKARAK DENİZDEN ALDIĞIM KIZ	37
	BİR GÜVERCİN KANADINDA KAN KIRMIZI GÜLÜŞ GÖZLERİN	38
	YÜZÜNDE KUŞLARA ŞADIRVAN SUNDUĞUM KIZ	
İntihar İlacı	ESMERLİĞİME ALDANMA BEN BİR ZENCİYİM	43
	SİLİNDİR BİR TABUTTUR KENTLERDE PANALĞİN	
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	GÖZBEBEKLERİNDEN ASMALI BU KENTİ İNSANLARINDAN	47
	TABUTUNU GİYMEEYCEĞİM İSTANBUL	57
	İNAN SÖZÜMÜ KENDİM GİBİ TUTARIM	

Tablo 4: Tamamen Büyük Harfle Yazılan Dizeler

Bu tarz bir sapmanın şiirde önemli görülen bazı dizelerin göze çarpması, anlamı üzerinde toplaması ve hisleri yansıtması amacıyla yapıldığı söylenebilir. Şair, bir şiir boyunca asıl duygusunu ve düşüncesini taşıyan dizeyi tamamen büyük yazarak şiirini anlaşılır kılmak isteyebilir.

1.1.2. Birleşik ve Ayrı Yazılan Sözcük Sapmaları

Yazım kuralı gereği sözcükler birleşik yazılırken bir ses olayı ya da anlam değişmesinin varlığı gözetilmektedir. Bu durumlardan biri söz konusuysa eğer o sözcükler birleşik yazılmaktadır. Şiir dilinde bazen ifadeyi vurgulamak için bazen de şairin özgün dil kullanımını gereği bazı sözcüklerin bitişik ya da ayrı yazılması kuralı geri planda tutulup önemsenmeyebilir.

1.1.2.1. Ayrı Yazılması Gereken Sözcüklerin Birleşik Yazılması

İntihar İlacı kitabındaki bazı şiirlerde bu sapmaya rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda ayrı yazılması gerekirken birleşik yazılarak sapma oluşturan bu sözcükler gösterilmiştir:

Şiir Adı	Ayrı Yazılması Gerekirken Birleşik Yazılan Sözcükler	Sayfa Sayısı
İlmühaber	kulakmemeleri	15
Rutubet	merkezüssü	24
	üstüste	26
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	solukbenizli	32
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	karpuziçi	36
	yeniyetme	37
	senbir, yoksagüller	38
İntihar İlacı	ardarda, peşisıra, pupayelken	40
	yolgöstermez, gecegezen	41
	özgeçmiş, uzunyol, gemiardı	44
Çirkin Gece Kuşu	hoşgeldin, mezartaşı, kimbilir	51
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	yirmidört, onaltı, otuzüç, yirmiiki	54
	güleryüzlü, haftasonu	56

Tablo 5: Ayrı Yazılması Gereken Sözcüklerin Birleşik Yazılması

Bu sapmanın geleneksel yazım kurallarını yıkmak, dikkat çekmek ya da sözcüklere yeni ve farklı anlamlar yüklemek amacıyla yapıldığı söylenebilir. Bilinen sözlük kullanımından uzaklaştırılan bu sözcüklerin anlam sınırları yıkılarak yeniden biçimlendirilmesi ve özgün bir ifadeye kavuşturulması söz konusudur. Bu tarz bir kullanım zamanla dilin zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtan bir duruma dönüşmektedir.

1.1.2.2. Birleşik Yazılması Gereken Sözcüklerin Ayrı Yazılması

İntihar İlacı kitabındaki sadece bir şiirde bu sapmaya rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda birleşik yazılması gerekirken ayrı yazılan bu sözcük gösterilmiştir:

Şiir Adı	Birleşik Yazılması Gerekirken Ayrı Yazılan Sözcük	Sayfa Sayısı
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	mısır kızıl denize benzeyen yeni bir yusuf olurdu	36

Tablo 6: Birleşik Yazılması Gereken Sözcüğün Ayrı Yazılması

Bu sapmanın, söz konusu ifadedeki rengi özellikle vurgulamak ve yeni bir anlama ulaşmak amacıyla yapıldığı söylenebilir. Kızıldeniz, Afrika ile Asya arasında yer alan Hint Okyanusu'na bağlı bir deniz adıdır. Şiirde ise bu konumdan yola çıkılarak Hz. Yusuf'un mezarının vasiyeti üzerine Mısır'da aranıp bulunması ve yarılan Kızıldeniz'den geçirilerek Filistin'e götürülmesi varsayımına (Bardakçı, 2020) gönderme yapıldığı düşünülebilir. Bu bakımdan hem dikkat çekmesi hem de yeni bir anlama ulaşması için bitişik yazılması gereken bu isim ayrı yazılmıştır.

1.1.3. Sözcük ve Dize Düzenine Aykırı Sapmalar

Alışılmış şiir yapısında dizeler belirli bir düzen içinde ve genellikle alt alta gelecek şekilde yazılmaktadır. Şairler alışılmış bu dize düzeninin dışına çıkmak, farklı bir tutum sergilemek ve dikkat çekmek amacıyla şiirin düzeninde çeşitli görsel değişiklikler yapabilmektedir. *İntihar İlacı* kitabındaki bazı şiirlerde bu sapmalara rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda sözcük ve dize düzenine aykırı bu sapmalar gösterilmiştir:

1.1.3.1. Sözcüklerin Ayrılarak Yazılması

Şiirdeki sözcükler şair tarafından bilinçli bir şekilde herhangi bir yerinden ayrılarak yazılabilir. Böylece belirli anlama sahip olan bir sözcük yeni okumalara açık hâle getirilebilir ya da farklı bağlamlarda kullanılabilir. *İntihar İlacı* kitabındaki birkaç şiirde bu sapmaya rastlamak mümkündür. Aşağıdaki tabloda ayrılarak yazılan bu sözcükler gösterilmiştir:

Şiir Adı	Sözcüklerin Ayrılarak Yazılması	Sayfa Sayısı
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	gülüm/sem	29
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	ağ/la tabut/u/mu	34
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	serse/fil gül/ü/vermem gangster/lin	37
Çirkin Gece Kuşu	sevgi/li	51
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	ilk/bahar	56

Tablo 7: Sözcüklerin Ayrılarak Yazılması

Bu sapmanın, ayrılan sözcükler üzerinden anlamın çeşitlendirilmesi ve çoğaltılması amacıyla yapıldığı düşünülmektedir. Dile yeni bir ifade gücü kazandırılarak farklı duygu durumları yansıtılmakta ve değişik anlam ilişkileri kurulmaktadır.

1.1.4. Yabancı Sözcüklerle İlgili Sapmalar

Şairler bazen yabancı dilden aldıkları sözcüklerin yazımı konusunda özgün bir tutum içinde olabilmektedir. Özellikle Türkçenin en belirgin özelliklerinden biri olan sözcüğün okunduğu gibi yazılması kuralına uydurulan yabancı sözcüklerin yanlış yazılması sapmaya yol açmaktadır. *İntihar İlacı* kitabındaki sadece bir şiirde bu sapmaya rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda yanlış yazılan bu yabancı sözcük ve doğru yazımı gösterilmiştir:

Şiir Adı	Yanlış Yazılan Yabancı Sözcük	Doğru Yazımı	Sayfa Sayısı
İntihar İlacı	panalgin	panalgine	43

Tablo 8: Yanlış Yazılan Yabancı Sözcükler

Bu sapmanın, yabancı bir kelime de olsa bilinçaltına yerleşen alışılmış bir tutumla okunduğu ya da söylendiği gibi yazılma düşüncesiyle yapıldığı ifade edilebilir.

1.1.5. Noktalama İşaretleriyle İlgili Sapmalar

Yazım kuralı gereği bir yazının doğru ve anlaşılır bir şekilde ifade edilebilmesi için noktalama işaretlerine ihtiyaç vardır. Ortak bir kullanıma sahip noktalama işaretlerinin duygu ve düşüncelerin ifadesinde, vurgu ve tonlama yapılmasında, cümledeki duraklama yerlerinin belirtilmesinde etkisi oldukça fazladır. Bu bakımdan metnin anlamsal düzeyinin doğru ifade edilebilmesi için noktalama işaretlerine başvurulması gerekmektedir. Fakat şiir dilinde şair özellikle anlamda kapalılığa gitmek ve okuyucuyu düşündürmek için noktalama işaretlerini kullanmaktan kaçınabilir ya da kendine özgü bir kullanımda verebilir. Bu durum, okuyucuyu şiir üzerinde düşündürmesi ve dikkat çekici olması bakımından önemlidir.

1.1.5.1. Noktalama İşaretlerinin Eksik Kullanılması

İntihar İlacı kitabındaki çoğu şiirin sonunda herhangi bir noktalama işareti bulunmamaktadır. Kitaptaki toplam 13 şiirden *Yolculuk* ve *Yağmurlu Prenses* adlı 2 şiirin sonunda nokta kullanılmış, geri kalan 11 şiirin sonunda ise herhangi bir noktalama işareti kullanılmamıştır. Bu tutum şiirlerin yorumuna açık bırakıldığını, noktalama işaretleri ile anlamın sınırlandırılmadığını ve sona erdirilmediğini düşündürmektedir.

Şiirlerin sonundaki dizelerin dışında, şiirin akışındaki bazı yerlerde de gerekli noktalama işaretlerinin kullanılmadığı görülmektedir. Bu bakımdan kitaptaki şiirlerde en çok soru işaretinin kullanım eksikliği ile ilgili sapmalara rastlanmıştır. Aşağıdaki tabloda soru işareti kullanılması gerektiği hâlde kullanılmayan dizelere yer verilmiştir. Bu dizeler şiirde yazıldığı gibi alıntılanmış ve sadece ilgili yerler gösterilmiştir.

Şiir Adı	Soru İşaretinin Eksikliği	Sayfa Sayısı
'Batıda Kan Var'	-Kimsiniz	14
Metropol-İten Şarkı	/Vapur kaçta -6.45- Ne yapmalıyız	18
Yolculuk	Neden	20
	(...) hangi lâlelide ineceksiniz.	21
	var mısın ölesiye ölmeye	23
Rutubet	sahi neden panaljin; grip misin / söyle niçin eflatun güzel bir renktir	24
	(...) he mi gözlerin yoksa örtü mü (...)	26
	(...) söyle he' mi gözlerin	26
Yağmurlu Prenses	Hangi saat izleyebilirdi (...) (...) bakışların nerede gizli hangi şehirde kaç ince bıçak (...) hangi damlada asılı kaldın	28
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	yoksa ben miyim	31
	/evliya çelebi kedi miydi yoksa kediler çelebi mi /	33
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	/kim bey kim sevgili (...) sevgi mi bırakacaksın yoksa tabut/u/ mu	34
İntihar İlacı	(...) niçin sessiz	39
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	(...) anneni mi göreceğim (...) durgun mu sular nişanlı mısın (...)	55

Tablo 9: Soru İşaretinin Eksikliği

Şiirde gerekli noktalama işaretlerinin yerinde kullanılmaması, şairin bu konuda bilinçli bir tutum içinde olduğunu düşündürmektedir. Herhangi bir noktalama işaretinin sınırlandırması olmadan sözcüklerin anlam alanının açık bırakılması şiirin ifade boyutunu genişletebilmektedir.

1.1.5.2. Özel İsimlerdeki Eklerin Kesme İşaretiyle Ayrılması

Yazım kuralı gereği Türkçede özel isimlere getirilen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılmalıdır. Bu kurala uymayan kullanımlar yazım sapması olarak görülmektedir. *İntihar İlacı* kitabındaki bazı şiirlerde bu sapmaya rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda kesme işareti ile ayrılması gereken fakat ayrılmayan özel isimler gösterilmiştir:

Şiir Adı	Kesme İşaretiyle Ekleri Ayrılmayan Özel İsimler	Sayfa Sayısı
Metropol-İten Şarkı	hindistanı, uzakdoğuda	17
Rutubet	batıya	22
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	12.42 de	34
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	kızıl denize	36
İntihar İlacı	istanbula	40
Çirkin Gece Kuşu	kadıköyden	52

Tablo 10: Kesme İşareti ile Ekleri Ayrılmayan Özel İsimler

Bu sapmada özel isimler hem küçük harfle başlatılmış hem de isimlere gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmamıştır. Bu tutum söz konusu sözcüklerin cins isim gibi görüldüğünü, özel isim gibi algılanmadığını ve sıradanlaştırıldığını düşündürmektedir.

1.1.5.3. Özel İsim Olmayan Sözcüklerin Kesme İşaretiyle Ayrılması

Yazım kuralı gereği Türkçede kesme işareti özel isimlere getirilen çekim eklerinin ayrılmasında kullanılır. Özel isim olmamasına rağmen bazı sözcüklerdeki eklerin kesme işareti ile ayrılması yazım sapması oluşturmaktadır. Bu tutum şairin o sözcüğe yüklediği anlamı düşündürmesi bakımından önemlidir. *İntihar İlacı* kitabındaki bazı şiirlerde bu sapmaya rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda kesme işaretiyle ayrılan ve özel olmayan bu isimler gösterilmiştir:

Şiir Adı	Kesme İşaretiyle Ekleri Ayrılan Özel Olmayan İsimler	Sayfa Sayısı
Rutubet	n'olur söyle he'mi gözlerin	23
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	dirim'i	54

Tablo 11: Kesme İşaretiyle Ekleri Ayrılan Özel Olmayan İsimler

Bu yazım sapmasının özel isim olmadığı hâlde kesme işaretiyle eki ayrılan sözcüğün ön plana çıkarılması, diğer ifadelerden ayrılması ve özellikle yüklenen anlamın vurgulanması amacıyla yapıldığı söylenebilir.

Hüseyin Atlansoy'un *İntihar İlacı* kitabındaki şiirlerde yazımsal sapmalara yoğun olarak rastlandığı görülmektedir. Bu noktada, şiirlerdeki yazım sapmalarının sözcüklerin yazımı üzerinden anlamı çeşitlendirmek ve birden fazla okuma biçimine olanak sunmak için yapıldığı ifade edilebilir. Böylece geleneksel olarak yıllardır bilinen ve alışılan okuma biçimlerinin dışına çıkılarak yaratıcı okumanın sınırlarının zorlandığı çok anlamlılığa doğru bir yönelim söz konusudur.

1.2. Ses Sapmaları (Phonological Deviations)

Şiirde ölçünlü dilin dışına çıkılarak kullanılan sözcüklerdeki bazı sesler üzerinde yapılan değişiklikler bu sapma türünü oluşturmaktadır. Sıradan dil kullanımından uzaklaşarak şiirdeki anlamsal ifadenin sesler üzerinden artırılması amacıyla dizelerdeki bazı ses, hece ve ünlü harflerdeki uzatma işaretinin doğru kullanılmaması şiir dilindeki ses sapmalarını oluşturmaktadır. Böylece duygu ve düşünceler sözcüklerin sesleri üzerinde yapılan çeşitli değişikliklerle sağlanabilmekte, şairler kendilerine özgü bir tutumla farklı ifade biçimi kurabilmektedirler.

Şairler tarafından sözcüklerin ya da ifadelerin seslerinde yapılan bu değiştirmelerde genellikle halkın konuşma dilinde, lehçelerde ve bölge ağızlarında yer alan söyleniş biçimleri olduğu gibi şiire yansıtılmaktadır. Şair doğup büyüdüğü ya da içinde yaşadığı bölgenin ağızında yer alan, kullanılan ölçünlü dilde bulunmayan yerel ve bölgesel sözcüklere yer verebilir. Bu bakımdan ses sapmaları arasında ünsüz düşmesi, ünlü ekleme, yöresel ağız özellikleri, ünlü uzatmaları, ünlü düşmeleri ve ünlü değişiklikleri yer alır (Çetin, 2004, s. 171-172).

İntihar İlacı kitabındaki bazı şiirlerde ses sapmasına rastlanmaktadır. Aşağıdaki tabloda şiirlerdeki ses sapmalarının görüldüğü sözcüklere ve bu sözcüklerin TDK'ye (<https://sozluk.gov.tr>) göre doğru yazımlarına yer verilmiştir:

Şiir Adı	Ses Sapmaları	Doğru Kullanımları	Sayfa Sayısı
'Batıda Kan Var'	göğ ^ğ ermez	gö ^ğ vermez	13
İlmühaber	göğ ^ğ ermez	gö ^ğ vermez	15
Metropol İnsanları	ığ ^ğ reti	eğ ^ğ reti	16
Metropol-İten Şarkı	kalubelâ	kalubela	18
Yolculuk	ığ ^ğ reti	eğ ^ğ reti	21
Rutubet	hinlenmeyin	kinlenmeyin	24
Yağmurlu Prenses	astiğ ^ğ mat	astigmat	28
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	arslanağ ^ğ zı	aslanağ ^ğ zı	30
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	ığ ^ğ reti	eğ ^ğ reti	34
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	rüyâ	rüya	37
İntihar İlacı	soyuk	soğ ^ğ uk/soyulmuş	42-46
	ilâç	ilaç	42
	fatihâsı	Fatiha'sı	46
Çirkin Gece Kuşu	câmekân	camekân	49
	hayâl	hayal	50
	duâ	dua	51
	ilâçlarına	ilaçlarına	52
	kağıdına	kâğıdına	
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	lâzımdı	lazımdı	56
	hâki	hâkî	

Tablo 12: Ses Sapmaları

Bu kitaptaki ses sapmaları genellikle sözcüklerin Türkçe kullanımları yerine Arapça ve Farsça yazım biçimlerinin tercih edilmesi nedeniyle oluşmuştur. Türkçede çok sayıda Arapça ve Farsça sözcük yer alsada bu yabancı kökenli sözcükler Türkçenin dil özelliklerine ve yazım kurallarına uygun yazılmakta, özellikle uzun ünlü kullanımı konusunda daha özenli olunmaktadır. Buradaki şiirlerde ise bu yazım biçimine uyulmamaktan kaynaklanan ses sapmaları oluşmuştur. Bazı sözcüklerin konuşma dilindeki biçimlerinin yazılması da ses sapmasına yol açmıştır. Söz konusu bu sapmalar, şairin dili kullanma tutumunu yansıtmakla birlikte dikkat çekici olmak ve şiire hareketlilik katmak düşüncesiyle de yapılmış olabilir.

1.3. Sözcük Sapmaları (Lexical Deviations)

Alışılmış ve kurallı sözcük kalıplarının yıkılarak yeni anlamların ortaya konabilmesi için sözcük sapmalarına başvurulmaktadır. Sözcük sapmaları “*genel, ortak ve yaygın dilde kullanılmayan kelime biçimlerine yer verme, kelimelerin bilinen yapılarını bozma, ek ve köklerinin yerlerini değiştirme, kelimenin önüne, içine veya sonuna bazı ekler ilâve etme, kullanımdan düşmüş eski kelimelere yer verme*” (Çetin, 2004, s. 173) şeklinde ifade edilebilir.

En çok başvurulan sapma türlerinden biri olan sözcük sapmalarıyla dilde var olan kök ve ek biçim birimlerin yeni yeni birleşimler içinde ve yeni öğelerin türetilmesinde kullanıldığı, böylece dilde bulunmayan göstergelerden yararlandığı görülür. Sık rastlanan bu tip sapmanın, bir birime ön ya da son ekin eklenmesi biçimindeki sapmalar olduğu söylenmektedir (Aksan, 2013, s. 166). Sözcüksel sapmalar, şairin yaratıcılık sürecinin en önemli belirtisidir. Şairler aslında dilde var olan çeşitli yapım

ve çekim eklerini kullanarak genel dilin söz varlığında bulunmayan yeni sözcükler ya da dil bilgisi ve biçim bilgisi kurallarının dışına çıkan farklı yapılar oluşturarak değişik çağrışım ve tasarımlar yaratmaktadır (Toklu, 2003, s. 32).

Sözcük sapmaları sözcüklerdeki ses ya da seslerin çıkarılması, değiştirilmesi ya da yeni ses veya eklerin getirilmesiyle oluşturulmaktadır. Bu kapsamda şair, sözcükler üzerinden vermek istediği anlamsal değeri kendince daha anlaşılır bir hâle getirme düşüncesindedir. Oluşturulan bu yeni sözcükler hem anlam hem de şekil bakımından şaire özgüdür. Şiirin oluşum sürecinin doğasında var olan bu tür sapmalar, şairin yaratıcılığının ve gelişmişliğinin bir bakıma ifadesidir. Bu kapsamda *İntihar İlacı* kitabındaki sözcük sapmaları “yeni sözcük türetme, dil bilgisine aykırı ek getirme, ek ve sözcük eksiltme” olarak üç başlık altında incelenmiştir.

1.3.1. Yeni Sözcük Türetme

Sözcük sapmaları içinde şairler tarafından türetilen yeni sözcüklerin kullanımına sıkça rastlanmaktadır. Dilde daha önce bulunmayan bu tür yeni sözcüklerle oluşturulan şiirlerde duygu ve ifadeler daha kolay yansıtılmaktadır. Bu tür yeni sözcüklerin türetilmesi konusunda *neolojizm* teriminden söz etmek gerekmektedir. Neolojizm, “*söz türetmecilik ve uydurmacılık*” (Türkçe Sözlük, 2005, s. 1468) olarak ifade edilmekle birlikte “*türenti*” (<https://sozluk.gov.tr>) olarak da bilinmektedir. Bu bakımdan dile sonradan getirilen ve herhangi bir kavramı ifade etmek için türetilen bu yeni sözcükler bilim, sanat ve felsefe gibi çeşitli alanlardaki terimlerin karşılığı olarak kullanılmaktadır.

Dil değişmesi, söz varlığında yapılan yenilikleri akla getirmektedir. Dünyadaki ve toplumdaki yenilikler ve değişmeler yeni ögeler sayesinde dilde anlatım bulmaktadır. Bu anlamda neolojizm (yeni öge) “*sözlüksel dizgedeki üretme kurallarına uygun olarak yeni sözlüksel birimlerin yaratılması*” olarak ifade edilebilir. Türetme ve birleştirme, söz varlığındaki yeni ögelerin ortaya çıkmasında başvurulan en önemli yollar arasındadır (İmer, 1991, s. 18). Yeni sözcük türetme dilde olmayan ve kullanılmayan yeni sözcükler uydurmadır. Uydurma sözcük, bir milletin gerek konuşma gerek yazı dilinde bilip kullandığı yerleşik sözcüklerin dışında başkaları ya da şair tarafından uydurulmuş olabilir. Şairin böyle sözcüklere yer vermesinin amacı tespit edilmelidir. Bu durumda şair, duygu ve düşüncelerini mevcut sözcüklerin ifade edemediğini düşünüyor olabilir (Çetin, 2004, s. 173).

Şairler tarafından türetilen yeni sözcüklerin şiirin anlam düzeyine uygun bir nitelikte oluşturulması beklenmektedir. Fakat şaire özgü bir yapıya sahip olan bu yeni sözcükler bazen dil bilgisi kurallarının dışında kalabilmektedir. Bu bakımdan türetilen sözcüklerle oluşturulan anlamsal yapının sözcüksel sapmanın işlevini ve başarısını da yansıttığı söylenebilir. *İntihar İlacı*’ndaki iki şiirde rastlanan ve yeni türetilen bu sözcükler şöyledir:

Metropol-İten Şarkı şiirinde,

(...)

-ki tüm sırlarından soyuklanmış

Aynalarda seçilmeyen yüzüyle kadın. (s. 19)

Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın şiirinde,

(...)

Yüzünden kuşlar ağan kız (s. 38)

şeklindeki dizelerde yeni türetilen sözcükler ve dize içindeki anlamsal yapıları görülmektedir. Şair kendince türettiği bu sözcüklere farklı bir ifade gücü ve yeni bir işlev kazandırmıştır. Ayrıca duygu ve düşüncelerini en iyi şekilde aktarmak için böyle bir sapmaya başvurduğu söylenebilir.

1.3.2. Dil Bilgisine Aykırı Ek Getirme

Dil bilgisine aykırı ek getirme, dilin kurallarına uygun olmayan eklerin sözcüklere getirilmesi ile yapılan sapmalardır. Sıradan dil kurallarının dışına çıkabilen şair, kendine özgü bir şiir dili oluşturmaktadır. *İntihar İlacı* kitabındaki sadece bir şiirde bu sapma örneğine rastlanmaktadır.

Yolculuk şiirinde,

(...)

Meydanlarda sapkalanmış atlar dolaşırken (s. 21)

dizesinde dil bilgisine aykırı ek getirilen bir sözcük vardır. Burada “şapka takılmış” anlamında kullanılmak amacıyla bu sapmanın yapıldığı düşünülmektedir.

1.3.3. Ek ve Sözcük Eksiltme

Bir dizedeki sözcüğe ya da bir sözcüğün alması gereken eke yer verilmemesi sapma oluşturmaktadır. Bu bakımdan hem ek hem de sözcük eksiltmelerinin *İntihar İlacı*'ndaki şiirlerde görüldüğünü söylemek mümkündür. Kitaptaki eklerin kullanılmamasından kaynaklanan ek sapmaları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Şiir Adı	Ek Eksikliği Sapmaları	Sayfa Sayısı
Yolculuk	Yollardan siyah saçlar ağar(ır)ken	21
	Veya karar(ır)ken toprağı alını karlı adamlar	
Rutubet	(...) bir dörtlü arasında/ delikan(lı) durmuyor	25
Yağmurlu Prenses	Kanatla(ndırı)r mı sanırsın rüzgâr (...)	28
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	çün(kü) yürürken “kuğu gölü”nü yüzüyor sanki	30
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	/çok mu uzun gözlüyüm hakim bey yoksa müebbet (miyim)/	32
	önce(den) de söylemiştim	33
İntihar İlacı	babam(ın), uzunyol şoförü olacağı ayaklarından belli	44
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	Krizantemler seninle birlik(te) bir garip (...)	53
	(...) gözüm(deki) yaşımı tabutta saklayan bir can	54

Tablo 13: Ek Eksikliği Sapmaları

Şiirlerde görülen bu ek sapmaları kimi zaman ritmin sağlanması için kısaltma yapılarak kimi zaman da eksik kalan yerin okuyucu tarafından tamamlanması amacıyla yapılmıştır. Bu bakımdan söz konusu bu eksiltmeler, okuyucuyu şiirin anlamsal yaratımına dâhil etmekte ve bu sayede şiirin anlamsal boyutunu da genişletmektedir.

İntihar İlacı kitabındaki şiirlerde sözcük eksikliği nedeniyle oluşan sapmalar aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Şiir Adı	Sözcük Eksikliği Sapmaları	Sayfa Sayısı
Metropol-İten Şarkı	(...) yavaş (gidelim), yakınsa koşalım	18
Yolculuk	(...) kardan evlerine konuk (olmuyor)	20
Rutubet	(...) usul (usul) akarken sözlerime	22
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	ben kedi mi dedim yoksa aşk mı (dedim)	33
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	senin için elimde canlı	35

	büyük denizi titreten karanfil (var)	
İntihar İlacı	GÖZBEBEKLERİNDEN ASMALI BU KENTİ İNSANLARINDAN (ASMALI)	47

Tablo 14: Sözcük Eksikliği Sapmaları

Şiirlerde görülen sözcük eksikliğinden kaynaklanan sapmaların çoğunlukla anlamı genişletmek ve derin bir ifadeye ulaştırmak amacıyla yapıldığı söylenebilir. Sıradan dil kullanımının dışına çıkılarak yapılan bu sapma türü, şairin üslubunu ve dili kullanma becerisini ortaya koymasına bakımından dikkate değerdir.

1.4. Biçim Sapmaları

Sözcüklerdeki dil bilgisi kurallarını inceleyen biçimsel sapmalardır (Özünü, 1997, s. 137). Ortak dilde bulunan sözcüklerin yapılarında bilinçli değişikliklere gidilerek, sözcükler halk dilindeki kullanımlarıyla şiire aktararak ya da çeşitli yöresel ağızlardaki biçimleriyle verilerek yapılan kullanımın şiirde görülen yaygın eğilimdir (Toklu, 2003, s. 41). Bazı sanatçılar ortak dilin bilinen, kalıplaşmış eylem çekimlerinde, sözcüklerin başka sözcüklerle bağdaştırılmasında bilinçli değişikliklere gitmekte, bir çeşit özgürlük yaratma ve beklenmeyen kullanımlardan yararlanmayı denemektedirler (Aksan, 2013, s. 173). *İntihar İlacı* kitabındaki şiirlerde görülen biçim sapmaları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Şiir Adı	Biçim Sapmaları	Biçimsel Doğrusu	Sayfa Sayısı
'Batıda Kan Var'	(...) vursun yüzümüzü hayat	vursun yüzümüze	13
Yolculuk	Karanlıkta karlar gülüşümüzü	kar yağdırır gülüşümüze	21
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	devlet opera ve balesinden yürüyen	balesinde yürüyen	30
	çün yürürken "kuğu gölü"nü yüzüyor sanki	"kuğu gölü"nde	
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	Annen eline seni sesliyor	eliyle seni sesliyor	38
Çirkin Gece Kuşu	Kimbilir bebekten atılmış delikanlılar (...)	bebekken atılmış	52
	Mümkünü ket vuran boralarda	mümküne ket vuran	
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	(...) hep seni güleceğim	sana güleceğim	55
	Dirim benden kaldı (...)	bende kaldı	56

Tablo 15: Biçim Sapmaları

Buradaki şiirlerde görülen biçim sapmaları çoğunlukla şairin kendi dil tarzını ve tutumunu yansıtmaktadır. Bu anlamda şiirin tekrar tekrar okunması ve üzerinde düşünülmesi bakımından oldukça dikkat çekicidir. Sıradan dil kullanımının dışına çıkılarak yapılan bu sapma türü, şairin üslubunu ve dili kullanma becerisini ortaya koymasına bakımından önemlidir.

1.5. Söz Dizim Sapmaları (Syntactic Deviations)

Sözcüklerin cümle içindeki sıralanışlarını inceleyen sapmalardır (Özünü, 1997, s. 137). Türkçede kurallı bir cümle için özne başta, yüklem ise sonda yer almalıdır. Şiir dilinde bu kuralın yıkılması sonucu oluşan devrik cümle yapısının duygu ve düşüncelerin anlatımında vurgulayıcı bir ifadeye ulaşılmasına katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu kapsamda şiir dilinde kullanılan söz diziminin günlük dildeki söz diziminden çok daha farklı, karmaşık ve anlaşılması güç bir yapıda olduğunu söylemek mümkündür.

Söz dizim sapmaları bilinen dil bilgisi kurallarına aykırı kullanımlardır. Fiil çekimlerinde ya da diğer dil bilgisel yapılarda değişiklikler yapılmaktadır. Bunlar arasında edatların yanlış kullanımı, kelimelere yanlış ek getirme, kelimeler arası yer değiştirme, ikilemeleri ters çevirme, alışılmamış tamlamalar kurma, parantez içi cümle ve ifadelere yer verme, geçişsiz fiili nesne ile kullanma yer

almaktadır (Çetin, 2004, s. 179-182). Bu bakımdan şairler duygu, hayal, anlam ve imge bakımından dili kullanım şekliyle, sözcüklerde meydana getirdiği farklılaşmalarla ve özgün yapısıyla ön plana çıkmak istemektedir. *İntihar İlacı* kitabındaki şiirlerde görülen söz dizim sapmaları ve olması gereken doğru kullanımları alt alta parantez içerisinde aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Şiir Adı	Söz Dizim Sapmaları (Söz Dizimsel Doğruları)	Sayfa Sayısı
'Batıda Kan Var'	(...) <i>kirpi kesildi saçlarımız karanlığa</i> (saçlarımız karanlığa kirpi kesildi)	13
	<i>öğrendik vahşiliğimizi kitaplardan</i> (vahşiliğimizi kitaplardan öğrendik)	14
Metropol İnsanları	<i>unutulunca yağmur takma dişler ve şemsiye</i> (yağmur, takma dişler ve şemsiye unutulunca)	16
	<i>Yağmuru farketmezsiniz vursa da köpüğü iskeleye</i> (yağmuru fark etmezsiniz köpüğü iskeleye vursa da)	
Yolculuk	<i>Yılanlar iskeletlerini yemekte elmaların</i> (Yılanlar elmaların iskeletlerini yemekte)	20
	<i>Veya kararken toprağı alını karlı adamlar</i> (alını karlı adamlar toprağı kararken)	21
	<i>Şaşırıp beyinlerini ihtiyarlar midelerine kurşun sıkar</i> (ihtiyarlar şaşırıp beyinlerini midelerine kurşun sıkar)	
Rutubet	<i>Hiç tanıdık yok sene başı paralel bir yanlı ş buharalı</i> (sene başı paralel bir yanlı ş, hiç Buharalı tanıdık yok)	25
	(...) <i>boş geçersin poetik ve küflü bakışlara</i> (poetik ve küflü bakışlara boş geçersin)	
	(...) <i>gözler üstüste yürüyor üstünden körlerin</i> (gözler körlerin üstünden üst üste yürüyor)	26
	<i>tabii sesi duyulmuyor تنها köpeklerin</i> (tabii تنها, köpeklerin sesi duyulmuyor)	
Yağmurlu Prenses	<i>kanatlar mı sanırsın rüzgâr atların yevelerini</i> (rüzgâr atların yevelerini kanatlandırır mı sanırsın)	28
	<i>koparmıştır işkencesini sahte yağmurların</i> (sahte yağmurların işkencesini koparmıştır)	
	<i>rüyâlarında senin yağmurun ilkesi</i> (yağmurun ilkesi senin rüyâlarında)	
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	<i>hacıyatmaz değil çünkü yaşamak</i> (çünkü yaşamak hacıyatmaz değil)	29
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	(...) <i>geç kalışı türklerin</i> (Türklerin geç kalışı)	33
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	(...) <i>uğruna bir elif'in</i> (bir Elif'in uğruna)	36
	<i>kimsenin yanına yazılmadı ismin</i> (ismin kimsenin yanına yazılmadı)	37
İntihar İlacı	<i>ay tutulması bir gecedir güzelliğim</i> (güzelliğim ay tutulması bir gecedir)	40
	<i>tekrar bulmalıyım tüyelerini sevebileceğim bir kedinin</i> (sevebileceğim bir kedinin tüyelerini tekrar bulmalıyım)	42
	<i>işte o kız küpelerine kulaklarını aramaktadır</i> (işte o kız kulaklarına küpelerini aramaktadır)	44
	<i>tezgâhında ellerin topraktan bir parça ekmek</i> (ellerin tezgâhında bir parça topraktan ekmek)	45
	<i>nedir muşamba masalara kurulmuş</i> (muşamba masalara kurulmuş nedir)	
	<i>seni tüyelerini farketmeseydim masumluğunun</i> (masumluğunun tüyelerini fark etmeseydim)	47

Çirkin Gece Kuşu	(...) <i>ilk ağlayanı sen bir şiirin</i> (bir şiirin ilk ağlayanı sen)	51
Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	<i>/deniz gömleği bir 200istanbul büyük</i> (İstanbul büyük bir deniz gömleği)	53

Tablo 16: Söz Dizim Sapmaları

Bu kitaptaki şiirlerde kurallı cümlelerin bir özelliği olarak sonda olması gereken yüklem farklı yerlerde olduğu, tamlamaların yer değiştirdiği veya aralarına başka ilgisiz sözcüklerin girdiği görülmektedir. Şiir dilinde olağan kabul edilen bu sapmaların ön plana çıkarılmak istenen ifadeler üzerinde özellikle bilinçli bir tercih olarak yapıldığı düşünülmektedir. Kurallı cümlelerin sıralama düzeninde yapılan bu sapmalar, okuyucunun ifadeyi zihninde yeniden kurmasıyla anlamını bulmaktadır.

1.6. Anlam Sapmaları (Semantic Deviations)

Şiir dilinin oluşmasında önemli bir yere sahip olan sapmalar, yalnızca anlam düzleminde değil ses, sözcük ve söz dizimi düzlemlerinde de görülmektedir. Bunlardan şiir dilinde en belirleyici olan hiç kuşkusuz anlamsal sapmalardır (Toklu, 2003, s. 19). Anlamsal sapmalar imge, mecaz ve alışılmamış bağdaştırmalar yoluyla şiirin anlamını çoğaltan unsurlardır. Günlük dilde kişilerin iletişim kurabilmesi ve birbirini doğru anlayabilmesi için sözcükler bilinen ve alışılan bağlamlarında kullanılmalıdır. Geleneksel kullanımındaki pek çok tamlama, söz grubu, deyim ve atasözü alışılmış bağdaştırmaya uygun bir biçimdedir. Alışılmamış bağdaştırmalar ise anlamsal sapmalarla meydana getirilmekte ve sözcüklerin uzak çağrışımlarından yararlanılmaktadır.

Sözcüklerin belirtme ve adlandırma güçleri her zaman nesnel gerçekleri, duygu, düşünce ve heyecanları karşılayacak, taşıyacak kapsam ve nitelikte olmazlar. Sözcüklerin karşılıklı etkileşiminden doğan yeni anlamları, karanlıktan gelen gizli anlamları vardır. Bunları karşılamaya sözcüklerin sözlüksel anlamları yeterli değildir (İnce, 2011, s. 23). Bu noktada şairler sözcüklerle ve onların bağdaştırılma biçimlerini değiştirerek dilde daha önce kullanılmamış türetme ve birleştirmelerle anlam bakımından daha güçlü bir dil sunmaya, yepyeni değişik tasarımlar ve imgeler oluşturmaya yönelmektedir (Aksan, 2013, s. 175).

Edebî yapıtlarda yazarlar genellikle gündelik dilden farklı ses, sözcük, söz dizimi ve anlam düzlemlerinde özel bir dil kullanmaktadır. Özellikle şiirde sık sık başvurulan sapma biçimlerinden biri gündelik dilin seçme ve birleştirme kurallarının dışına çıkarak oluşturulan alışılmamış bağdaştırmalardır (Toklu, 2003, s. 19). Alışılmamış bağdaştırmalarda birbiriyle anlam ilgisi olmayan kavramlar bir arada kullanılırken sözcükler yeni bir bağlam içinde anlamlandırılmaktadır. Bu sayede sözcüklere yeni anlamlar verilerek daha önce rastlanmayan anlam ilişkileri ve imgeler ortaya çıkarılmaktadır. Şairler tarafından sözcüklere yüklenen bu yeni anlamlar şiirin farklı ve özgün oluşunu desteklemektedir.

Alışılmamış bağdaştırmalarda sözcüklerin yan anlamlarının, uzak çağrışımlarının, duygu değerlerinin okuyucuyu etkilemesi, onda değişik imge ve tasarımlar uyandırması amaçlanmaktadır. Özellikle son dönem şiirinde sıklıkla rastlanan alışılmamış bağdaştırmalar, şairlerin kendi üslubunu özgün bir biçimde ortaya koyma ve farklılaşma düşüncelerinin bir sonucudur. Şairler, bu tutumları ile şiirlerini ön plana çıkarma ve fark edilme düşüncesindedir. *İntihar İlacı* kitabında şiirlerdeki anlam sapmalarını oluşturan alışılmamış bağdaştırmalar aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Şiir Adı	Alışılmamış Bağdaştırmalar	Sayfa Sayısı
'Batıda Kan Var'	(...) kirpi kesildi saçlarımız karanlığa	13
İlmühaber	Kalan küflü bakışlarınız	15
Metropol İnsanları	ihhtiyar çoğaltılan gecelerde (...)	16
	(...) içtenlik aparıyorlar merhamet torbalarından	17

Metropol-İten Şarkı	Bak çocukların ağzına havadan ilişivermiş gülümseme	18
	Tınmayan yürüyüşlere, korkak gülüşlere, metropol yüzlere	
	Uyuyan gizli denizanalarına benzeyen aşk	
	(...) dehşet doğulu bir ayaz	19
	Sahte ayın insanların yüzünü kesiyor	
	(...) Bir saat camında kırılırken hayat	
(...) Ürperen kahkaha kadın		
Rutubet	kedi gözlerinle ört beni	24
	demli dudaklarında (...)	25
	(...) gözler üstüste yürüyor üstünden körlerin	26
	okyanus kaynağı çağlayan gülümseyişimle	27
Yağmurlu Prenses	bıçaklar biledi bakışların	28
	(...) mumya bakışların nerede gizli	
	yaşlı yağmurun tarihinde gökkuşağını yansıtan sen hangi damlada asılı kaldın	
	ince astigmat bakışlar	
Ha İçi Boş Ha Dolu Dışı Maun Bir Tabut	üçünün de sınırları kurşun	29
	dışı maun bir tabut yaşıntın	31
Kedi Tırnağında Nar Çiçeği	gözlerimin sisine uzanıyorum	32
	kedi tırnağında nar çiçeği sevgim	34
Yüzü Çıplak Bir Hintli Kadın	büyük denizi titreten karanfil	35
	(...) ölüme tayini çıkmıştı bir canın	
	vurguncu dişlerine kompliman bir ölümlüydüm	
	BİR GÜVERCİN KANADINDA KAN KIRMIZI GÜLÜŞ GÖZLERİN	37
	esmer benzeyen nar eziği gül eşiği bahar	38
İntihar İlacı	saçları kente serilmiş en ilkel sevinçli kızların	39
	kirpiklerinde gizlenirken coşku ve kan	
	benzerlerine yumuşak, bir ilgisiz kirpidir sesim	
	ay tutulması bir gecedir güzelliğim	40
	(...) insanları dişleyen boğuntu	41
	(...) intiharı bile silindir bir güzellik	
	(...) âmâ ölüm figüran bir artist bozması	
(...) can kusan uçaklar		
Çirkin Gece Kuşu	kedi beşiği dolaşık gözlerim naçar	49
	hatırlanan kurşun ülke	
	gözlerin maruf bir kan	50
	Senin o deniz yansıması aydınlığın	

Deli Deniz Gömleği Seni İstanbul Giymeyeceğim	saçlarımın karanlığına sığınmıyorum	53
	deniz gömleği bir istanbul büyük	
	kendi dirimi saklayan bir tabut giyiyordum	54
	eski bedenimi öldürüp tabutuna giydirdim	56
	ölümle nişanımı bozuyorum	57

Tablo 17: Anlam Sapmaları

Bu kitaptaki şiirlerde yer alan anlam sapmaları alışılmamış bağdaştırmalar üzerinden ifadesini bulmuştur. Her ne kadar daha önce karşılaşılmayan anlam ilişkilerine rastlansa da şiirlerin anlam katmanına uygun ve kendi içinde mantıksal bütünlük sağlayan bir ifade eksenine ulaşılmıştır. Bununla birlikte alışılmamış bağdaştırmalar her okurda farklı çağrışımlar yaratmakta ve metnin yorumunu okurdan okura değiştirebilmektedir. Bu durum hem metnin anlamının çoğaltılmasına katkı sağlamakta hem de şairin üslubunu farklı kılmaktadır.

Sonuç

Bu çalışmada, 1980 sonrasında önemli şairlerinden biri olan Hüseyin Atlansoy'un kendi şiir tarzını oluşturduğu *İntihar İlacı* kitabındaki dilsel sapmalar tespit edilmiştir. Bu kapsamda şairin üslubu ve ifade biçimi belirlenerek yazım, ses, sözcük, biçim, söz dizim ve anlam özellikleri bakımından çeşitli istedik sapmalar yapıldığı; ayrıca şiir dilinde daha önce rastlanmayan yeni ifade ve anlatım biçimlerinin kullanıldığı görülmüştür. Şiirlerde görülen bu sapmalar anlamın derinleşmesine, kapalı ve özgün bir dilin kurulmasına, ifade gücünün artmasına katkı sağlamıştır. Sapmalar aracılığıyla geri planda tutulan anlam, her okuyanda yeni bir yaratımla çoğalmıştır. Böylece şiirler farklı okumalara açık bir hâle gelmiştir. Ayrıca gerektiği yerde ve ölçülü olarak yapılan bu sapmalar şiir dilini zenginleştirmiştir.

İntihar İlacı kitabındaki şiirlerde tespit edilen sapmalardan en fazla yazım sapmalarının görüldüğünü söylemek mümkündür. Bu bakımdan hem büyük-küçük harf kullanım tercihleri hem birleşik ya da ayrı sözcüklerin yanlış yazımı hem de noktalama işaretlerinin eksikliği üzerinden yazım sapmaları meydana getirilmiştir. Kitaptaki şiirler yazım kurallarının sınırları yıkılarak alışılmamış dışında özgün bir tutumla oluşturulmuştur. Yoğun olarak görülen bir diğer sapma ise ses sapmalarıdır. Sözcük sapmalarından yeni sözcük türetme ve dil bilgisine aykırı ek getirme nedeniyle oluşan sapmalar az sayıda görülürken ek ve sözcük eksiltme nedeniyle oluşan sapmalar nispeten fazladır. Biçim sapmaları, sözcüklerin diğer sözcüklerle bağdaştırılmasında bilinçli değişikliklere gidilmesi yoluyla sağlanmıştır. Söz dizim sapmaları özellikle devrik yapıları ifadelerden yüklem başta ve ortada olması ile tamlamaların yer değişikliğinden kaynaklanmaktadır. Anlam sapmaları ise alışılmamış bağdaştırmalar, çeşitli çağrışımlar ve metaforlar üzerinden çok sayıda tespit edilmiştir. Bu bakımdan anlamsal sapmaların ifadeyi çok yönlü bir düzlemde yeni, derin ve farklı okumalara açık hâle getirdiği söylenebilir.

Hüseyin Atlansoy'un *İntihar İlacı* kitabındaki şiirlerinde sıkça rastlanan sapmaların varlığı bilinen dil bilgisi, yazım ve noktalama kurallarının dışına çıkıldığını, değiştirildiğini ve farklı kullanımlara imkân tanındığını göstermektedir. Sapmalarla birlikte bazı sözcüklerin yeni bir anlama ve biçime kavuştuğunu da söylemek mümkündür. Şiir dilinin en önemli unsurlarından biri olarak sapmalara yer verilmesi dile yeni bir yön ve hareket kazandırmak, anlatımı daha etkili kılmak ve farklı duyguların oluşumunu sağlamak olarak değerlendirilebilir. Bununla bağlantılı olarak şiir kurallarının yıkılıp yeni bir söyleme ulaşılmadaki temel etken geleneksele karşı çıkışla birlikte modern/postmodern dönem içinde yeni ve farklı bir şiir tarzı ortaya koyma düşüncesidir. Bu açıdan Hüseyin Atlansoy'un duygu dünyasının, ifade derinliğinin, vurgulamak istediği düşüncenin ve anlam düzeyinin anlaşılmasında farkındalık içinde yapılan dil sapmaları dikkate değer niteliktedir.

Kaynakça

- Aksan, D. (2013). *Şiir dili ve Türk şiir dili (dilbilim açısından bakış)*. (7. Baskı). Bilgi Yayınları.
- Aktaş, Ş. (2011). *Şiir tahlilleri teori-uygulama*. (2. Baskı). Akçağ Yayınları.
- Atlansoy, H. (2014). *İntihar ilacı*. (1. Baskı). Hece Yayınları.
- Aytaş, G. (2011). *Çağdaş gelişmeler ışığında şiir tahlilleri*. (2. Baskı). Akçağ Yayınları.
- Bardakçı, M. (2020). *Mısır'da ortaya çıkartılan bu mezar Hazreti Yusuf'a mı ait?*. <https://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/2682136-misirda-ortaya-cikartilan-bu-mezar-hazreti-yusufa-mi-ait> adresinden 11.03.2022 tarihinde alınmıştır.
- Çetin, N. (2004). *Şiir çözümleme yöntemi*. (3. Baskı). Öncü Kitap Yayınları.
- İmer, K. (1991). Türkçenin sözcükteki yeni öğeler. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, (2), 18-28. <http://dad.boun.edu.tr/pub/issue/29237/312999>
- İnce, Ö. (2011) *Şiir ve gerçeklik*. (4. Baskı). İmge Kitabevi Yayınları.
- Kul, E. (2008). Şiir dilinde sapmalar ve bir uygulama. *Humanities Sciences*, 3(3), 373-389. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nwsahuman/issue/19942/213390>
- Özünlü, Ü. (1997). *Edebiyatta dil kullanımları*. Doruk Yayıncılık.
- Toklu, M. O. (2003). *Şiir dili ve çevirisi*. Akçağ Yayınları.
- Türkçe sözlük*. (2005). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türkçe sözlük-çevrim içi*. <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 10.03.2022 tarihinde alınmıştır.

Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Zerrin GÜNEY

Çatışma Beyanı / Conflict Statement: Makalenin yazarı bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkisinin bulunmadığını, herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan etmiştir.

Etik Beyanı / Ethical Statement: Makalenin yazarı "Etik Kurul İzni"ne gerek olmadığını beyan etmiştir.

Destek ve Teşekkür / Support and Thanks: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Yayımlanan makalelerde araştırma ve yayın etiğine riayet edilmiş; COPE (Committee on Publication Ethics)'nin editör ve yazarlar için yayımlanmış olduğu uluslararası standartlar dikkate alınmıştır.